

S težavami se bo treba spopasti varčno in veliko bolj odločno

S predsedniki skupščin krajevnih skupnosti naše občine smo se pogovarjali o željah krajanov, ki jih bodo skušali uresničiti v tem letu. Veliko takih je, ki so si v vseh KS podobne, pa vendar je mnogo tudi posebnosti. V vseh KS pa se predvsem zavedajo gospodarskega položaja, zato so njihove bodoče naloge zastavljene v stabilizacijskem duhu.

Ignac Gruden – KS AJDOVŠČINA:

Dijaški dom v najem samo za določen čas

O tem, kaj bo z domom Jožeta Klanjske-Vasje, se dogovarjajo na ravni mesta, želja krajanov Ajdovščine pa je, naj bi dom koristil predvsem taki dejavnosti, ki ne bi motila miru v okolici, hkrati pa zagotovila redno vzdrževanje doma. Ob pripojitvi Domu srednjih šol je bil dom na Kersnikovi 4 po prvotni zamisli izvršnega sveta SML dodeljen DDU Univerzum. Zanj se potegujejo še nekateri druge delovne organizacije, med njimi OŠ Prežihov Voranc, Nova in ZIL. Oddaja doma v najem bo seveda samo začasna rešitev, saj se lahko potrebe spremenijo glede na število učencev v srednjem usmerjenem izobraževanju že v nekaj letih – in potem bomo znova potrebovali dom za učence. Z mrtve točke bomo morali v letu 1983 premakniti tudi dogovarjanje o drugačnem cestno-prometnem režimu; kamorkoli pogledamo, povsod je pločevina – ploščad za Figovcem, Kidričeva, Kersnikova in Dvorčakova, kjer lahko parkirata avtomobil na obeh straneh ulice, tako da je za prehod pretesna.

Gregor Berkop – KS GRADIŠČE:

Za javnost naj bi odprli vsaj en vrt

V prvi vrsti bomo usmerili pozornost skrbi za bolj ustrezne življenjske razmere krajanov – seveda v mejah možnosti, ki jih ima za to KS Gradišče. S tem je povezana tudi komunalna ureditev že tako onesnaženega okolja, bodisi zaradi smoga bodisi zaradi hrupa, ki ga povzročajo vozila, ki jih je nedvomno preveč – tudi parkiranih. Na večletno pobudo KS in hišnih svetov iz okolice SNG Drame nam je to uspelo urediti, v prihodnje pa si bomo prizadevali, da bi za javnost odprli vsaj enega izmed obeh vrtov v naši KS – Foersterjev vrt.

V stanovanjski samoupravi še nismo dosegli zelenih rezultatov, zato nas v prihodnjem letu čaka naloga, da povsod postavimo skupnosti stanovalcev.

sredstev, vendar krajanom pomenijo določeno dopolnitev njihovega vsakodnevne življenja (kulturne prireditve, rekreacija ipd.).

Nande Bizjak – KS KOLODVOR:

Ne smemo postati raj za žeparje

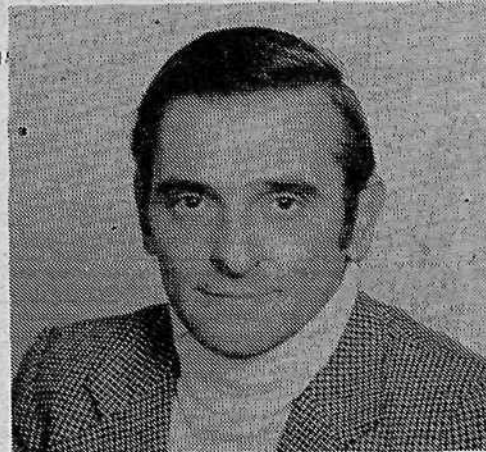

Med najbolj pomembnimi nalogami, ki čakajo našo KS v prihodnjem letu, je osvetlitev Slomškove in Pražakove ceste, saj je že pozno popoldne tod pravi raj za žeparje. Ze zdaj jih je veliko, pričakujemo pa lahko, da bo tovrstnih pojavov v prihodnje še več. Naša KS je namreč med tistimi, v katerih narašča kriminal, kar ni nič čudnega, če vemo, da je v njej tudi prometno središče ne le Ljubljane, temveč vse Slovenije: železniška in avtobusna postaja »izbruhata« vsak dan več kot sto tisoč ljudi. Sklenili smo povečati število varnostnikov in zagotoviti krajanom več miru.

Za naslednje leto je predvideno tudi rušenje barak RTV na Moše Pijadeja cesti in na tem prostoru skupaj z mladino iz OŠ Tone Čufar urediti zelenico. Videz KS kazi tudi vokal Moša Pijadejeve in Slomškove, pa prizidek za domom JLA – sicer pa je tako rekoč vsa Moše Pijadeja, nekoč Kolodvorska, še prej pa Blatna vas, vredna svojega nekdanjega, ne pa sedanjega imena.

Jemel Ude – KS LEDINA:

Z našo mladino se lahko marsičesa lotimo

V naslednjem letu si bomo v naši krajevni skupnosti predvsem prizadevali za kadrovske okrepitve delegacij v samoupravnih interesnih skupnostih, pa tudi družbenopolitičnih organizacijah in društvih. Dobro podlago za uresničitev te naloge nam nudi predvsem organizacija ZSMS, ki v naši KS izredno dobro dela, saj mladina čuti, da pripada okolju, v katerem živi. To velja prav tako za sodelovanje z OŠ Ledina in z mladimi v domu Maksa Perca. Se bomo okrepili vezi s pobrateni KS Vače in Vojak z Reke, izmenjavali izkušnje v delegatskem delovanju skupščine KS in sodelovali na kulturnem področju. Skušali bomo uresničiti tudi zamisel, ki je letos nismo mogli izpeljati, o letovanju otrok iz naše KS na Reki oziroma Rečanov pri nas.

Janez Selan – KS NOVE POLJANE:

Delavcev od drugod še nismo vključili v naš utrip

Za najmanjšo in najmlajšo KS v naši občini velja, da je zaživela takoj in je bila torej opredeljena zanj povsem upravičena. Krajanje se odziva na vse akcije, delegacije delajo dobro, vendar se pritožujejo zaradi obsežnega in težko razumljivega gradiva. Precej težav je z uveljavljanjem hišne samouprave v zasebnih hišah, saj lastniki stanovanj menijo, da od tega nimajo ničesar, zato nas v tem pogledu čakajo precejšnje naloge. V naši KS so kar štiri domovi za delavce iz drugih republik in pokrajin (pretežno delajo v komunalnih dejavnostih, v gradbeništvu in živilski industriji). Ni se nam jih še uspelo povezati, kljub prizadevanjem naših aktivistov, težave pa nastanejo predvsem ob volitvah. Tudi tu bomo morali najti ustrezne rešitve. Pa še ena naloga, ki smo si jo zadali za naslednje leto: do aprila naj bi bil nared drevesni nasad.

Bruno Thaler – KS POLJANE:

Cukrarno bi že morali dokončno urediti

Vsekakor bo leto, ki je pred nami, še kako pokazalo, koliko smo pripravljeni vsi skupaj, kot krajanje, povsod ravnati stabilizacijsko. Takšno ravnanje smo sklenili v naslednjem letu dosledno izpeljati tudi na sestankih v KS; delegatski sistem je že pokazal svoje dobre in slabe strani, zato so ugotovitve odveč. Treba se bo lotiti dela vedno in samo »na pravi strani«, uresničiti program za leto 1983, iz katerega naj posebej poudarimo poglabljanje stikov z združenim delom, ki se je – seveda – pripravljeno pogovarjati o sofinanciranju dejavnosti KS samo na podlagi programov dela, skupaj z odgovornimi družbenopolitičnimi dejavniki si bomo v KS Poljane prizadevali za dokončno ureditev Cukrarne, pa tudi športnega parka ali vsaj njegovega vzdrževanja. Pogrešamo pa krajanje miren gostinski lokal, kakršen je bil svojčas Činkole, v katerem bi lahko ob večerih posedeli in se pogovorili o marsičem. Tudi o krajevni skupnosti.

Goarzd Vesnaver – KS JOŽE PRAŠNIKAR:

Prizadevali si bomo za dobre stare smetnjake

Upamo, da je vprašanje novogradnje Tekstila dokončno rešeno v prid KS in njenih krajanov. Uredili bi radi park z otroškimi igriščem; skupina arhitektov, ki so krajanje KS Jože Prašnikar, je pripravljena izdelati idejne projekte, ki bi jih predložili zavodu za urbanizem oz. komiteju za komunalne in gradbene zadeve. Z udarniškim delom bi sami, seveda pod strokovnim vodstvom, skupaj z mladino naše KS uredili ta prostor. Precej težav je s komunalnimi zadevami, pri čemer je promet ena izmed najbolj perečih točk. Čeprav je del Trubarjeve pešceva površina, je praktično ves dan polna avtomobilov. Čakajo nas tudi »pogajanja« s Komunalno skupnostjo, ki doslej ni imela posluha za težave s čistotno: kontejnerjev za smeti namreč ni mogoče potegniti skozi ozke veže teh starih hiš, za vrecke, iz katerih poleti zaudarja, pa ni mogoče reči drugega, kot to, da je videz KS grozljiv. Prizadevali si bomo znova dobiti dobre stare smetnjake.

Franc Trtnik – KS PRULE:

Potrošniški svet ne bo spal na lovorikah

O tem, kako hitro in dobro se je v naši KS organiziral potrošniški svet in zagotovil osnovne življenjske potrebščine starejšim in pomoči potrebnim krajanom, je bilo veliko zapisanega. Prizadevali pa si bomo, da to ne bi bila le »muha enodnevnic«, temveč da bi ohranili in še okrepili svojo vlogo.

V delo KS bomo skušali pritegniti mladino, ki se čuti odtujeno, čeprav ima veliko možnosti za aktivnost; pri tem nam bodo pomagali edini organizirani mladinci – taborniki. Strukturo aktivistov moramo vsekakor pomladiti, saj zdaj dela le peščica krajanov, ki imajo veliko različnih zadolžitvev.

Skušali bomo tudi doseči, da bi ostala v naši KS na voljo ambulanta, v kateri so zdaj nemogoče delovne razmere. Novi zdravstveni dom je za starejše krajanje (in teh je veliko) le predaleč, zato si bo KS prizadevala dobiti potrebna finančna sredstva za adaptacijo teh prostorov.

Alojz Kastelic – KS STARA LJUBLJANA:

Za ohranitev dediščine moramo skupaj več storiti

Če upoštevamo dve sestavini KS – prebivalce in prebivališča – se bojimo, da je obstoj K Stara Ljubljana ogrožen, vprašanje pa presega meje KS, pa tudi občine in mesta.

Krajanov je iz leta v leto manj; en razlog je starostna struktura, saj pride na 100 mladih do 15 let kar 145 več kot 65 let starih (povprečje za Slovenijo je 100:49).

Menimo, da dosedanja sistem prenove Stare Ljubljane ni ustvil procesa njenega propadanja, zato se bo KS naslednje leto skupaj z vsemi, ki se čutijo prizadete, zavzela za to, da bi breme obnove prenesli na Ljubljano in na vso Slovenijo. Starodavno dediščino, dokaz narodove samobitnosti in kulture, moramo ohraniti.

S predstavniki izvršnega sveta, turistične zveze in gostinskih podjetij smo že dosegli dogovor o okvirnih prireditvah v poletnih mesecih, ko je v naši KS izredno veliko turistov, pa tudi Ljub-

nadaljevala delo za priključitev stavb na toploводno omrežje.

Načrtujemo tudi ustanovitev športnega društva, saj so za to razmere ugodne. V sodelovanju s KUD dr. Lojz Kraigher Kliničnega centra in MF bomo pripravili več kulturnih prireditev. Kulturno, zlasti pa športno življenje, se bo odvijalo tudi v novih prostorih doma borcev NOB in invalidov.

Mara Polc – KS TABOR:

Odgovorni naj nas ne puščajo na stranskem tiru

Vsebinsko je program KS za leto 1983 že izdelan, skušali pa smo ga čimbolj približati željam in potrebam krajanov. Program je seveda tudi finančno ovrednoten, vendar še ni usklajen s posameznimi SIS, tako da finančna konstrukcija še vedno visi »v zraku«.

Se posebej nas čaka delo z mladino, ki je doslej nikakor nismo uspeli pritegniti k delu. To je še zlasti pomembno, ker je starostno povprečje v naši KS približno 68 let, kar seveda odseva tudi v težavah s kadri za delo v KS. Starejše krajanje bomo skušali vključiti v organizirano rekreacijo, v sodelovanju s Partizanom Tabor.

Premestiti bomo skušali praznino v povezavi KS-občina-mesto: na prste lahko preštejemo, kolikokrat so prišli odgovorni tovariši v našo KS, čeprav smo jih vabili na pogovore o vprašanih, ki so za našo KS izredno pomembna. Kakor da bi bila KS na stranskem tiru. To pa je nedopustno.

Marija Marodit – KS TRG OSVOBODITVE:

Nekateri menijo, da je delo v KS »manjvredno«

Vprašanje zase so kadri za delo v KS. Če pogledamo sezname stanovalce, vidimo, da imamo kar lepo izobrazbeno in drugo strukturo. Vendar smo kljub temu, ko so volitve pred vrati, skoraj vedno v zadregi. Kandidati, ki naj bi vodili to ali ono delo v KS, naj bi poleg drugega imeli vodstvene sposobnosti. Ko pa izbiramo, še polovice od zahtevanih meril ne moremo spoštovati, ker ljudje dela preprosto ne sprejemajo. Pogosto se zato odločimo za nekoga, ki je spregovoril pet frazskih stavkov, potem pa po tečre skoraj cel mandat, da spoznamo, kako smo se o njem motili. To pa pomeni veliko izgubo časa in slab prodor s hotenji baze v širše družbeno okolje. Veliko ljudi, ki so sicer vsestranski, se ne odzove pozivom k delu zato, ker menijo, da preveč zahtevamo od njih, ali da je delo v KS »manjvredno«. Kako zgrešeni pojmi! Zato bomo morali vzgajati v povsem drugačnem duhu, če bomo hoteli zagotoviti tudi dobro delovanje v bazi družbenopolitičnega življenja – v krajevni skupnosti.

SASA KRAIGHER

Premeglen pogled na jutri mestnega središča

Vse od maja lani je potekala v naši občini obširna in živahna razprava o delovnem osnutku urbanističnega načrta »Ljubljana 2000«. Pri predsedstvu občinske konference SZDL je bila ustanovljena sekcija za obravnavo omenjenega dokumenta, javna razprava pa je potekala tudi v vseh krajevnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, v nekaterih strokovnih delovnih organizacijah in društvih, organih skupščine občine in izvršnega sveta, samoupravnih interesnih skupnostih, ter ne nazadnje v organizacijah združenega dela, kjer je razpravo organiziral občinski svet zveze sindikatov.

O poteku razprave in njenih rezultatih je na decembrski seji razpravljalo predsedstvo občinske konference SZDL ter sprejelo številne sklepe, predloge in stališča.

Večji del pripomb, predlogov in stališč, ki jih je obravnavalo predsedstvo, je bilo izoblikovanih na osrednji občinski sekciji v mesecu juliju, ki se je je udeležila večina predstavnikov zainteresiranih organizacij, društev, krajevnih skupnosti družbenopolitičnih organizacij in organizacij združenega dela.

Solidna osnova za oblikovanje nadaljnjih dokumentov razvoja mesta

To bi bila osnovna ugotovitev obširne in dolgotrajne javne razprave o omenjenem dokumentu v Centru. Ob tem pa je treba pripomniti, da bi morali obstoječe gradivo izpopolniti z vsemi dognanji o prostoru, ki ga obdeluje osnutek in ki v njem niso dovolj upoštevani. Prav tako je potrebno vnesti tudi ustrezna družbeno-ekonomska izhodišča, t. j. dolgoročni razvoj komunalnega sistema in družbene prioritete našega razvoja v skladu z načrtano politiko ekonomske stabilizacije, ter seveda vse tehtne pripombe, predloge in stališča ter zahteve iz javne razprave.

Centru Ljubljane nameniti posebno pozornost

Dokument prinaša vrsto rešitev in zamisli na ravni širšega prostora Ljubljane in regije, vendar teh ne preverja z učinki v ključnih središčnih področjih. Mestno središče je po mnenju razpravljalcev preveč nevarno in premalo podrobno obdelano. Zaradi ugotovitve, da je center mesta tudi središče največjih problemov mesta in mestne okolice, ki so nakopičeni in se prepletajo v največji meri prav v mestnem središču, ki hkrati predstavlja tudi posebno geografsko strukturo in položaj, razpravljalci nedvoumno zahtevajo, da je treba center Ljubljane posebej obdelati, ne pa tudi izločevati iz celotnega konteksta, kar pomeni, da je treba temeljito obdelano področje tudi primerno vključiti v celoten dokument.

Neopredeljen je značaj mestnega središča in s tem Ljubljane kot celote. Pristop k obravnavi mestnega središča bi moral soneti na obdelavi dolgoročnih predstav dejavnosti, ki sodijo v tako mestno središče. Tako gradivo pomanjkljivo in nepregledno predstavlja teze in načine za sintezo mestnih funkcij v smislu programskega in prometnega povezovanja.

V razpravi je bilo poudarjeno, da so

premalo izpostavljene metode za pridobivanje izvirnih in lastnih rešitev ter ustvarjalnih pobud za varovanje obstoječih in ustvarjanje novih vrednot v izgrajeni arhitekturi mesta.

Premalo pogumno in neizrazito je obravnavan problem revitalizacije v najširšem pomenu besede. Bolj smelo naj bi bilo načrtovanje prostih in zelenih površin. Z odstranitvijo nekaterih nevarnih objektov in zaseditvijo površin bi z malo sredstvi lahko veliko prispevali k funkcionalnosti in sprejemljivosti sedaj že vedno bolj zanemarljivega mestnega središča. S tem v zvezi pa je treba predvideti tudi večje rekreacijske in športne površine v zaledju mesta in ne v mestu ali celo v njegovem jedru.

Preskrba mesta sodi v urbanistični načrt

Problematika preskrbe mesta ne bi smela biti samo stvar planskih dokumentov na ravni občine, mesta in regije, temveč mora biti vtkana v dokument, kot je urbanistični načrt, podobno kot so javni promet, oskrba z vodo in drugi komunalni problemi. Posebej to velja v Ljubljani za oskrbo z energijskimi viri, kajti preskrba mesta z energijo je poleg bistvenega eksistenčnega pomena tudi pomemben element varovanja zraka ter okolja kot celote.

Dokument bi moral natančneje poudariti poseben socialno-ekonomski položaj starega mestnega središča. Nedvomno je treba prikazati usodo tistega mestnega fizičnega fonda, ki ga je treba v Ljubljani in širše drugače obravnavati in ga čim hitreje začeti obnovljati oz. nadomestiti. Številni razpravljalci so bili mnenja, da o urbanistični ureditvi mestnega centra kakor tudi Ljubljane v celoti ni mogoče razpravljati vse

dotle, dokler niso jasno opredeljene smernice sanacije in razvoja starega mestnega središča.

V javni razpravi so predvsem v krajevnih skupnostih podali še nekaj konkretnih pripomb in vprašanj v zvezi z delovnim osnutkom:

- ali je res nujno, da bi hitra železniška proga, kot si jo zamišlja predlagatelj, tekla pod Šišenskim hribom in Rožnikom naravnost v mestno središče;

- v strogem središču mesta naj se razreši tudi razvoj trgovine, industrije, solstva, preskrbe, stanovanjske in komunalne gradnje ter infrastrukture;

- ponovno je bilo izpostavljeno vprašanje možnosti razvoja in širjenja Ljubljane v smeri ljubljanskega barja;

- številne so bile pripombe na račun omrežja pokopališč in na pokopališče Zale; izoblikovano je bilo stališče, da bi morali prenesti težo in obremenitev z osrednjega na obrobna in druga pokopališča v Ljubljani, stare in zapuščene dele pokopališč pa preurediti v zelene površine;

- razpravljalci so izrazili zaskrbljenost, ker v gradivni ni zaznali, da bi v bodoče bolje skrbeli za človekov human razvoj, za čisto okolje in njegovo estetiko, kakor tudi ne za preskrbo in rekreacijo delovnih ljudi in občanov.

Predsedstvo OK SZDL Ljubljana Center je sklepe, stališča in ugotovitve posredovalo vsem, ki so sodelovali v javni razpravi in seznanilo z njimi vse odgovorne dejavnike v občini in mestu. Sprejelo je tudi sklepe, da sekretariat sekcije za obravnavo gradiva »Ljubljana 2000« v enakem sestavu nadaljuje svoje delo.